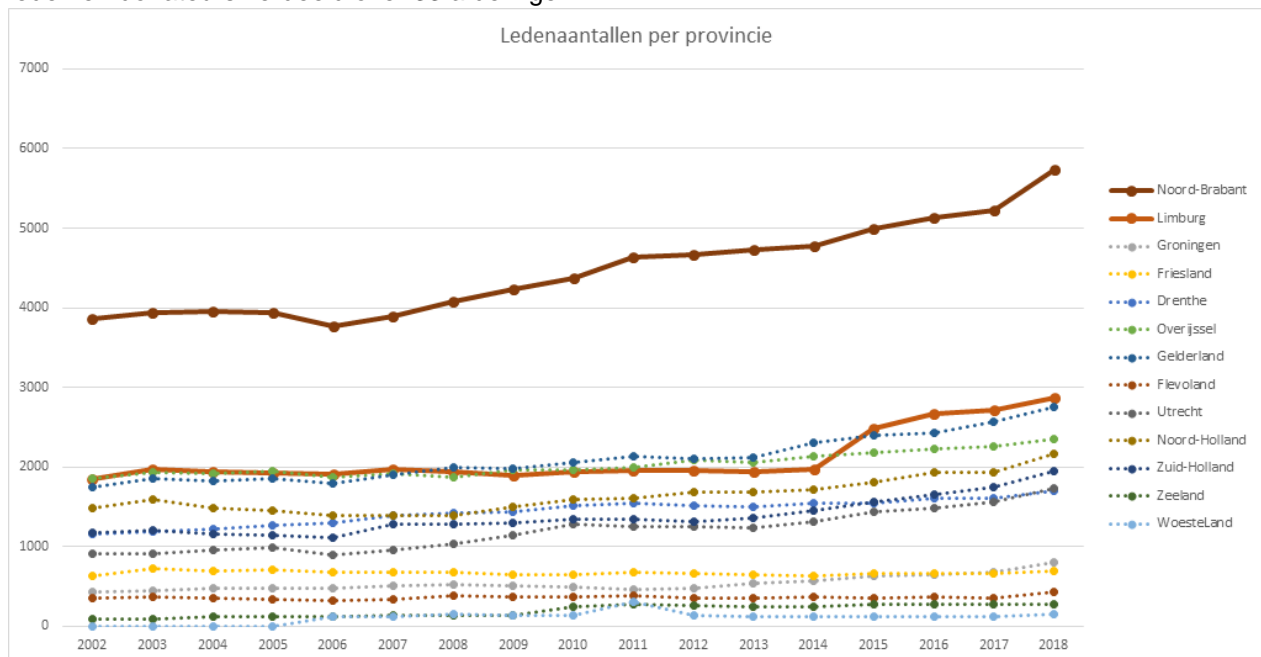

Jaarverslag 2017.

Mede door het regionale beleid is de samenwerking binnen de vijf Limburgse IVN-regio's in 2017 versterkt. De splitsing van het Bestuur in een Dagelijks en Algemeen Bestuur heeft daar ook aan bijgedragen, maar wel met de consequentie dat de taakbelasting van DB en de regiovertegenwoordigers als zwaarder ervaren wordt.

Bij de uitvoering van onze plannen hebben wij op een prettige manier samengewerkt met de Provincie Limburg, de IVN beroepsorganisatie Limburg en de Landelijke IVN-organisatie. Dat alles is gelukt binnen de door ons in het meerjarenbeleid geformuleerde missie, visie en uitgangspunten.

Hieronder is een beeld gegeven van de ontwikkeling van het IVN in Limburg en andere provincies, uitgedrukt in betalende landelijke leden per provincie. In 2017 had het District Limburg 4.129 betalende leden en donateurs verdeeld over 33 afdelingen

27-02-2018

Activiteiten

Onze activiteiten en de daaraan gekoppelde uitgaven hebben wij onder de volgende kopjes geordend.

1. Regionaal beleid
2. Natuur- en landschapsgidsen; opleiding, na- en bijscholing, cursus- en excursieloket.
3. Activiteiten ten behoeve van jeugd- en jongeren; jeugdloket.
4. Activiteiten ten behoeve van bijzondere doelgroepen.
5. Korte cursussen, expertise- en studiedagen en workshops.
6. Ledenbeleid.
7. Communicatie.
8. Samenwerkingsprojecten.
9. Districtsactiviteiten.
10. Financieel overzicht 2017.

1. Regionaal Beleid.

Als District Limburg willen wij de regio's/afdelingen robuuster maken en daarvoor hebben wij de verantwoordelijkheid voor lokale werkzaamheden aan onze vijf regio's overgedragen.

Hieronder staan de uitgevoerde activiteiten:

Noord/Maasdal (Jac Neessen):

Cursus Jeugdbegeleider/Schoolgids. Deze gecombineerde cursus is in 10 lesdagen vanaf januari 2017 uitgevoerd door de afdelingen IVN Geijsteren-Venray en De Maasdorpen. Van de 16 deelnemers, hebben er 9 een diploma hebben behaald. De anderen zijn vroegtijdig gestopt wegens persoonlijke omstandigheden. De uitreiking van de diploma's heeft plaatsgevonden op 27 juni 2017.

Ideeën bundel voor natuurgidsen: Ter bevordering van de binding tussen onze leden is tijdens de regiobijeenkomst van 12 december 2017 een set van de 'Ideeën bundel voor natuurgidsen' van Ton Lommers aan de vertegenwoordigers van de afdelingen ter hand gesteld.

Plantendeterminatiecursus: De cursus is uitgevoerd in de periode maart tot en met juni 2017, omvatte 8 dagen binnen determineren en 2 excursies. Het aantal deelnemers bedroeg 24, van elke afdeling 4.

Midden (Rikie Verhagen):

De samenwerking heeft vorm gekregen in:

Het regionaal jaarprogramma 2017, waaronder de natuurgidsenopleiding. Dit programma is gebaseerd op het Regionale Meerjarenbeleidsplan 2016-2020 en ook gericht op het jaarprogramma 2018. Mede in dat kader is er in de vergaderingen gesproken over nieuws uit de afdelingen, het district en de Landelijke Raad.

Daarbij is er gesproken over een specialisatiecursus vogels vanuit het excursieloket, een regionale werkgroep gidsen, een overzicht van lokale cursussen en een duurzame regio.

Cursusavond Levensreddend Handelen. Hierbij is met reanimatie geoefend. Een vervolg komt er in 2018.

Bijeenkomst vertrouwenspersonen. Aan de cursus, die geleid werd door Jan Aarts, namen 12 afdelings (vertrouwens) personen uit heel Limburg deel.

Voor de nieuwe gidsen, die in april 2017 zijn geslaagd, zijn VOG's aangevraagd.

Westelijke Mijnstreek (Wim Koetsier):

Samenwerkingsactiviteiten: Binnen deze regio is een aantal jaren geleden de onderlinge samenwerking tussen de 7 betrokken afdelingen bevorderd door ieder jaar een viertal thematische wandelingen te organiseren. Het thema van 2017 was: 'De vier seizoenen'. Door de organisatie van een Natuurgidsenopleiding in 2015/2016 is extra momentum voor samenwerking ontstaan en een flinke pool aan uitstekende 'cursusdocenten' uit diverse afdelingen gevormd. Zij hebben een tweetal cursussen georganiseerd (Flora, Moestuinen) en gaan in 2018 drie cursussen doen: Vogels, Bomen herkennen in de winter en Tuinreservaten.

Archeologie. Lei Nelissen (geologie-expert IVN Spau-Beek) heeft intensief samengewerkt met het IVN Stein en de Stichting Erfgoed Stein om het vernieuwde 'Bandkeramiek-museum' te voorzien van een prachtige expositie over Maasgesteenten.

Archeologieproject Munstergeleen (Ben Bongers) Hierbij kregen de archeologische vondsten van het Corio Glana project een welverdiende prominente plaats in de regio.

Parkstad: (Jos Vantilt):

Natuurontdekkingsreis Parkstad (Lou Houben) Elke Parkstedeling zal zich wel eens verrast voelen over de groene omgeving als hij door de regio fietst, wandelt of rijdt. De afdelingen en het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg hebben een ieder uitgenodigd om in 2017 eens écht kennis te maken met de veelzijdige natuur via de Natuurontdekkingsreis. Gedurende 2017 zijn de bijna 28 deelnemers 9 keer op zaterdagochtend mee geweest op excursie. Elke keer in een ander natuurgebied. Tijdens 10 lezingen of workshops maakten ze kennis met telkens een ander aspect

van de natuur: diersporen, winterknoppen aan takken, bijzondere planten, bijen, water, flora uit de eigen omgeving, vleermuizen, paddenstoelen en het land van kalk. De Natuurontdekkingsreis was vooral bedoeld voor niet-leden in de hoop en verwachting dat hierdoor het aantal van vooral jonge leden zou toenemen.

Waterkisten (Lou Houben) De Regio Parkstad heeft vele wateractiviteiten die voor kinderen bedoeld zijn; vooral onderzoek naar de in het water aanwezige diertjes en plantjes. Met behulp van schepnetten, zoekkaarten en binoculaires wordt al de levende have bestudeerd. Uit het regiobudget zijn met instemming van de afdelingen een set spullen aangeschaft zodat met maximaal 30 kinderen onderzoek kan worden gedaan. Ten einde de ervaring van de afdelingen Hoensbroek en Nuth met de andere afdelingen te delen wordt een watercursus voor begeleiders georganiseerd in 2018.

Oerland van Kalk Het IVN heeft op verzoek van de organisatie twee wandelingen geleid in januari en februari. Het Oerland van kalk is een IBA-project van de gemeenten Simpelveld en Voerendaal met als doel dat het gebied economisch ontwikkeld wordt tot een 'duurzame locatie voor bezinning en inspiratie'.

Herstel IVN collectie Brunssum (Lou Houben): De afdeling Brunssum had te kampen met een brand in "het Pomphuuske" waarin een deel van de collectie van de afdeling was tentoongesteld. Het schoonmaken, repareren en herstellen van de collectie en de ruimte is door het District gestimuleerd met een bijdrage als morele steun.

Maas & Mergelland (Jacques Seezink):

De Sterwandeling van 2017 werd georganiseerd door de afdeling Maastricht. Er deden ruim 100 IVN'ers uit de regio aan mee. De deelnemers werden in vijf groepen verdeeld. Zeven IVN natuur- en landschapsgidsen van de afdeling Maastricht leidden de groepen rond de ENCI te Maastricht, over de Pietersberg, Louwberg en over de binnenplaats van Château Neercanne. Na de wandeling was er ruim tijd voor gezellig onderling contact.

Evenement 'CultuurPuurNatuur' te Simpelveld (Jacques Seezink):

Op 26 oktober 2017, 21 november 2017 en 27 december 2017 vonden besprekingen plaats ter voorbereiding aan het evenement 'CultuurPuurNatuur' dat op 3 juni 2018 te Simpelveld wordt uitgevoerd. Hiervoor hebben 3 partijen de handen ineen geslagen: IVN, Regio Maas en Mergelland", Stichting "Culturele Evenementen Simpelveld-Bocholtz" en "Puur Weijers en Weijers". Bij dit evenement komt Natuur ruimschoots aan bod maar ook Cultuur. Het wordt een vernieuwend evenement, waarbij de bezoekers laagdrempelig en gratis in contact komen met diverse aspecten, die natuur en cultuur te bieden hebben. Deze unieke combinatie leidt tot een vermenging van zeer gevarieerde natuurbelevingen en cultuuruitingen. Daarnaast zal deze activiteit een nadrukkelijk educatief karakter dragen en zullen diverse disciplines en instanties samenwerken om dit doel te bereiken. Bovendien wordt bij het uitvoeren van het project - waar mogelijk - ingezet op "duurzaamheid" en wel op het maatschappelijk verantwoord leven, milieu, ecologie e.d.

Project Natuur op Maat (Wil Lemmens):

Voor de derde keer heeft een groep in 2015 afgestudeerde natuurgidsen een natuurbelevingsmiddag voor bewoners van een verzorgingstehuis georganiseerd (deze keer: de Croonenhoff van Envida in Maastricht en gasten van de Zonnebloem). Het enthousiasme bij de deelnemers maar vooral ook bij hun mantelzorgers was weer groot. De volgende vijf afleveringen worden naar verwachting georganiseerd door de IVN-afdelingen van Valkenburg, Meerssen, Voerendaal, Vaals en Maastricht. Het organiserend comité –Ton Castermans, Rob Jansen, Frits Kluitmans en Wil Lemmens – zwaait nu af maar biedt ondersteuning met goede raad en cofinanciering uit het resterende budget.

De stad heeft goud in handen (Rob Janssen, Gid van Schijndel)

Onder de naam "De stad heeft goud in handen" heeft een collectief van 50 burgers op initiatief van IVN-Maastricht, het Maastricht-LAB (gemeente) en ICIS (duurzaamheidsinstituut van UM) een Stadsnatuurvisie voor Maastricht ontwikkeld. De visie licht toe waarom stadsnatuur essentieel is

(gezondheid, economie, klimaat en biodiversiteit), zet een stip aan de horizon ("twee keer zoveel groen", verbonden door een groen-blauw-langzaam verkeer netwerk) en geeft aan hoe dat bereikt kan worden. Stadsnatuur is een volwaardige doelstelling in alle ruimtelijke planning. De visie is enthousiast ontvangen door de gemeenteraad en wordt nu verder "uitgevent". Naast Gid van Schijndel en Rob Jansen werkten 6 andere IVN'ers mee.

2. Natuur- en landschapsgidsen

A. Opleiding IVN natuur- en landschapsgidsen

Opleiding	Start	Afronding	Deelnemers / geslaagden	Opmerking
Natuurgidsenopleiding Midden	16-9-2015	8-4-2017	31-2 / 28+1	53 lessen
Natuurgidsenopleiding Maas en Mergelland	4-9-2017	23-6-2019	24 /	49 lessen

Regio Midden:

De in 2016 gestarte Natuurgidsenopleiding heeft 29 gidsen van zes afdelingen opgeleverd. De afsluiting vond plaats op zaterdag 8 april, waar 28 nieuwe gidsen hun diploma kregen. Een cursist, die zwanger was, heeft in het najaar haar diploma ontvangen nadat ze haar stage had afgerond. De regiovergadering vindt het wenselijk, dat de natuurgidsen- en landschapsgidsenopleidingen worden afgewisseld. Men is begonnen met de opzet voor een Landschapsgidsenopleiding in 2019.

Regio Maas en Mergelland:

In september 2017 is de Natuurgidsenopleiding gestart met 24 cursisten en een team bestaande uit IVN-ers van vijf afdelingen en een hoofddocent geleverd door het CNME Maastricht en Regio. Het IVN District heeft de kosten van deelname van een actieve IVN-er voor haar rekening genomen, naast een standaard bijdrage voor de hele opleiding. De natuurgidsenopleiding zal medio 2019 worden afgerond.

4

B. Na/bijbscholing natuur- en landschapsgidsen

De regionale terugkomdagen worden per regio 2-4 keer per jaar georganiseerd met gemiddeld 25 deelnemers.

Noord / Maasdal (Jac Neessen):

De nascholingsdagen zijn gehouden op 22 april en 30 september 2017 en beide keren hebben ruim 25 IVN gidsen deelgenomen.

Midden (Rikie Verhagen):

Als onderwerp voor de nascholing is er gekozen voor een specialisatiecursus vogels.

In Midden is er een regionale Gidsencontactdag georganiseerd op zaterdag 9 april in Meijel waaraan 28 personen deelnamen.

Zuid = Westelijke Mijnstreek / Parkstad / Maas en Mergelland (Jeanne Boosten):

Voor landschapsgidsen uit Zuid-Limburg zijn in 2017 zes nascholingsdagen georganiseerd rond het thema 'Via Belgica'. Op deze manier willen wij aansluiten bij het Provinciale Beleid waarbij dit thema

hoog op de agenda staat. Dat betekent dat het Romeinse verleden in Limburg herkenbaar wordt 'neergezet' in het Limburgse land in samenwerking met 6 Limburgse gemeenten.

Onze landschapsgidsen nemen ook deel aan twee werkgroepen (programmagroep Via Story en de groep 'Vrienden van de Via Belgica'). Zij scholen zich momenteel intensief met betrekking tot het uitbreiden van hun kennis over het Romeinse verleden. De landschapsgidsen willen in de vorm van gedegen excursies, in 2018 een steentje bijdragen.

C. Cursusloket (Tineke de Jong):

Sinds 2 jaar hebben we een cursusloket ingesteld, waar iedereen vragen kan stellen over welke (regionale) cursussen er zijn, hoe een cursus opgezet kan worden, of er een docentenlijst is met docenten die een les kunnen verzorgen of een lezing kunnen geven. Dit betreft dan specifieke vragen en adviezen voor Limburg, voor algemene vragen kan men terecht bij het Cursushuis van IVN

Nederland.

In 2017 is er een docenten/sprekerslijst per regio opgesteld aan de hand van de cursussen die in de afgelopen 3 jaar zijn gegeven.

Het cursusloket heeft ca. 40 vragen beantwoord, zowel intern als extern. Intern waren er diverse vragen over subsidies voor terugkomdagen. Verder zijn er adviezen gegeven en evaluaties ontvangen van 4 lopende regionale cursussen.

Vragen van externe mensen gingen voornamelijk over meer informatie over cursussen.

Het cursusloket houdt een overzicht bij van alle lopende en nog uit te voeren regionale cursussen; zij zijn ook zichtbaar op de website. Het cursusprogramma 2018 van de regio's is ontvangen met bijbehorende subsidieaanvragen.

Regionale cursussen (exclusief 2 Natuurgidsenopleidingen) in 2017 gefaciliteerd door het District waren:

Cursus	Start	Afronding	Deelnemers / geslaagden	Opmerking
Jeugd natuurbegeleiders	17-1-2017	17-6-2017	16 / 9	10 lessen
Natuurontdekkingsreis parkstad	7-3-2017	11-11 2017	29	18 lessen
Cursus special gids	1-3- 2017	18-3-2017	20	4 lessen

D. Excursieloket

Intern overleg met de regio's en afdelingen van geheel Limburg heeft geleid tot overeenstemming over een geharmoniseerd beleid met betrekking tot het verzorgen van excursies voor derden/externen.

Daardoor zijn wij in staat om in 2018 onze excursies in de hele provincie via de vernieuwde website van IVN Limburg aan te bieden. We willen hiermee het aanbod aan Ommetjes vergroten en de vraag van derden voor excursies doen toenemen.

Kleding: Voor actieve gidsen binnen het excursieloket hebben wij IVN jassen/kledij gekocht. Wij vinden het van groot belang dat onze gidsen herkenbaar zijn in 'het veld'. De appelgroene kleur van de jassen leent zich hier uitstekend voor.

Onze natuur- en landschapsgidsen leverden hieraan meer dan ruim hun bijdrage door het verzorgen van mooie en interessante excursies.

Afgelopen jaar hebben onze landschapsgidsen in Zuid-Limburg, voor externen, vooral bedrijven, 10 excursies verzorgd.

Het Excursieloket Midden-Limburg heeft 5 aanvragen voor excursies ontvangen en gerealiseerd.

3. Activiteiten ten behoeve van jeugd- en jongeren.

Het jeugdloket (Sylvia Spierts en Marianne Bonten) heeft diverse activiteiten begeleid of uitgevoerd.

De ontmoetingsdag voor jeugdbegeleiders is, afwijkend van een eerdere planning, uitgevoerd als avondbijeenkomst in het eigen gebouw van IVN De Maasdorpen te Horst. Deze keuze is gemaakt omdat in Horst goede voorbeelden voorhanden

waren en personen die bereid waren dit te delen en te presenteren. De catering werd belangeloos (om niet) verzorgd door de vrijwilligers en de IVN beroepsorganisatie betaalde de boodschappen, waardoor er weinig districtsmiddelen voor de uitvoering noodzakelijk waren.

De jeugdbegeleiderscursus in Noord/Maasdal is ook benoemd onder het cursusloket.

De Jeugdbegeleiderscursus in de regio Midden is voorbereid maar kon door ziekte van de coördinator niet in 2017 plaats vinden.

We hebben als IVN meegewerkt aan de Kidsparty van Scouting en Jong Nederland op 8 en 9 april 2017 in het sprookjesbos te Valkenburg. Deze werd bezocht door 1976 kinderen en begeleiders.

Op het Young Lands Festival (de Kaderdag van Jong Nederland Limburg) op 16 september 2017 te Maasbree lieten 8 IVN vrijwilligers het ~400 jeugdkaderleden zien hoe leuk en interessant het is om educatie met jeugd de natuur te verkennen met verschillende werkvormen.

De nationale viering van Boomfeestdag was in 2017 in Maastricht. Hierbij heeft het IVN-District een bomenstand op de centrale locatie bemand en hebben diverse IVN-ers uit de regio de 800 kinderen begeleid naar de 3 boomplantlocaties.

Verder zorgde het jeugd- en jongerenloket ervoor dat afdelingen met vragen / ideeën rondom jeugd en jongeren werden geholpen aan antwoord / materialen. Ook vragen vanuit andere organisaties (bijvoorbeeld) Gaiazoo werden beantwoord of er werden verbindingen gelegd met actieve IVN-ers. Landelijke IVN campagnes als AH-moestuintjes, IVN Slootjesdagen en de paddenstoelencampagne werden in Limburg bekendheid gegeven en ondersteund.

6

4. Activiteiten voor bijzondere doelgroepen

Onze vrijwilligers hebben geparticipeerd in een aantal projecten:

Het IVN Spau-Beek heeft in 2017 een 5-tal activiteiten ondernomen voor de cliënten van Zorgcentrum Zuiderland (vestiging Geleen), waarbij gebleken is dat 'groen-beleving' voor dementerenden en hun mantelzorgers een dusdanig dankbaar onderwerp is, dat een en ander in 2018 (en daarna) gecontinueerd zal worden.

IVN Vijlen-Vaals organiseerde in de periode van 29 september t/m 6 oktober, dagelijks IVN 'groene' activiteiten rond het thema 'dierendag' voor en met de bewoners van Zorgcentrum Langedael te Vaals. Dit in combinatie met kinderen met een beperking uit het Autisme Spectrum Stoornis en met de leerlingen van de groepen 3 en 8 van basisschool De Kleine Wereld uit Vaals. Het afsluitend thema was 'Beestenboel', waarbij levende dieren, een schaap, drie ezeltjes, twee konijnen, acht honden, twee kippen en een poes in de Gasterie van het Zorgcentrum te gast waren. Ook de kerstactiviteit van IVN Vijlen-Vaals op 10 december vond plaats in Zorgcentrum Langedael.

Bewoners en personeel van Langedael knutselden samen zo'n 20 kinderen, onder begeleiding van

IVN'ers, kerststalletjes en kerstboompjes van natuurlijke materialen. Ook voor 2018 zijn er weer activiteiten gepland voor deze bijzondere doelgroepen.

Na een periode van circa 10 jaar is er weer een cursus Special gids georganiseerd onder de vlag van Roermond en omstreken. Aan de vierdaagse training hebben 20 gidsen meegedaan vanuit de hele provincie (zie cursussen). De cursus wordt opgenomen in de landelijke cursusmap opdat ook anderen hiervan gebruik kunnen maken.

Het project Natuur op maat is voor de derde keer in regio Maas en Mergelland gehouden (zie regio).

5. Korte cursussen, expertise- en studiedagen en workshops (Werkgroep Districtskadervorming).

Cursus didactiek:

De geplande cursus didactiek is uitgesteld tot in 2018. Het was duidelijk dat de middelen alleen toereikend waren voor de uitvoering op één locatie, dus was een centrale opzet noodzakelijk. Na de infoavond in het GroenHuis te Roermond hebben een aantal potentieel geïnteresseerden hun aanmelding ingetrokken. De data, de reistijden en de relatieve zwaarte (opdrachten) van de cursus werden als reden aangegeven.

De niet gebruikte middelen van de Van Dijk Nijkamp Stichting en de Provincie Limburg willen wij graag reserveren voor een didactiekcursus in 2018 met een iets andere opzet en uitvoering op meerdere locaties om reiskosten en reistijd te besparen.

Landschap leren lezen.

Ondanks meerdere pogingen heeft de regio Westelijke Mijnstreek deze cursus door een vol nascholingsprogramma met korte cursussen nog niet kunnen oppakken.

Het maken en presenteren van power point presentaties.

De korte cursus is met het grote aantal van 20 deelnemers in het groenhuis gerealiseerd.

Expertisedagen Nieuwe Natuur en kindervallei.

Op 1 april verzorgden een aantal van onze landschapsgidsen een expertise-dag rondom Chateau St. Gerlach en de Nieuwe Natuur van Ingendael voor ongeveer 30 deelnemers. In de ochtend werd een excursie verzorgd met diverse werkvormen voor de doelgroep ouders en kinderen met een handicap. Tijdens het middagprogramma hebben wij kennis gemaakt met de manier van werken van het Ronald McDonaldhuis te Valkenburg.

6. Ledenbeleid.

Limburgse IVN Ledendag

Voor de uitvoering van de Actieve Ledendag 2018 was het zinvol om in 2017 een bedrag te reserveren voor de aanbetaling bij de Stadbroekermolen. Ook de voorbereiding van zo'n grote activiteit is in 2017 opgepakt. De Ledendag vond plaats op 27 januari 2018 te Sittard in aanwezigheid van gedeputeerde de heer D. Prevoo. De dag kreeg de titel: "Kantelpunt nabij"; bij de voorbereiding heeft duurzaamheid een prominente plaats gekregen.

Bijeenkomst IVN-ers tussen de 20 en 45 jaar.

Bij het maken van onze plannen zijn wij er van uit gegaan dat wij via onze afdelingen de voor deze bijeenkomst uit te nodigen personen konden bereiken. Er zijn dus wel tot 2 keer toe voorbereidingen getroffen maar die hebben niet tot uitvoering geleid omdat afdelingen geen namen en adressen aan het Districtsbestuur mogen doorgeven (privacy-redenen), waardoor eventuele deelnemers onbereikbaar voor ons bleven.

7. Communicatie.

Binnen de bemensing van deze werkgroep zijn er verschillende mutaties geweest. Daarom is er een begin gemaakt met het opnieuw inventariseren van taken en mogelijkheden.

De inhoud van de website is geactualiseerd en uitgebreid. Het gebruik van sociale media is nieuw leven ingeblazen. Onze nieuwsbrief "ContactRoep" kwam drie maal uit en is naar 830 leden verstuurd.

Om leden en afdelingen te ondersteunen is er een workshop gehouden voor het beheren van de nieuwe website. Deze werd door ruim 20 leden bezocht. Daarnaast hebben we vanuit de werkgroep diverse afdelingen kunnen helpen bij het omzetten van de oude- naar de nieuwe website.

Samen met de werkgroep "Excursieloket" is er gewerkt aan een communicatieplan waardoor wij het werk van het hele IVN beter in beeld kunnen brengen.

Voor de externe communicatie is er ook gewerkt aan de nieuwe districtsfolder. Doordat het noodzakelijk was om onduidelijkheden weg te werken, is de druk uitgesteld tot 2018.

Door de aanschaf van IVN kleding met logo is een start gemaakt met de verbetering van onze zichtbaarheid in het veld.

8. Samenwerkingsprojecten.

Onder dit kopje staan onze samenwerkingsprojecten geordend die wij niet begroot hebben, maar waarin wij wel een duidelijke rol speelden.

Beleefweek: De 'Beleefweek' is een initiatief van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en vond plaats van 16 tot en met 24 september 2017. Zuid-Limburgse 'pareltjes' werden aan de bezoekers gepresenteerd door aan jong en oud 40 aantrekkelijke activiteiten aan te bieden, waaronder 20 excursies door tien IVN landschapsgidsen uitgevoerd. Al wandelend en fietsend kon de bezoeker genieten van de Zuid-Limburgse natuur- en cultuurhistorie.

Via Belgica: In dit project is samengewerkt met Via Story en de groep vrienden van de Via Belgica, waarin ondernemers, commerciële partijen en vrijwilligers (waaronder IVN District), een gezamenlijk programma hebben voorbereid voor 2018, waaronder de Romeinenweek in mei. In deze week bieden 5 landschapsgidsen 5 ommetjes aan (passend bij hun verdiepingdagen in 2017 en 2018) met aandacht voor de Romeinen en de via Belgica.

'De groene evolutie in het basisonderwijs': was de titel van een Interprovinciale Werkconferentie op 11-10-2017 georganiseerd door IVN Limburg en het Provinciaal Natuurcentrum Limburg/Netwerk Educatie België. Deze conferentie vond plaats in de Openbare basisschool De Duizendpoot, Veermanstraat 9 te Geleen.

Limburg van boven:

In 2017 hebben 260 deelnemers van het IVN (maar ook niet IVN leden), deel genomen aan het zweefvlieg project "Boven Natuurlijk" dat werd georganiseerd in een driehoeksverhouding tussen het IVN, Stichting het Limburgs Landschap en de Venlose / Eindhovense Zweefvliegclub. Het doel was de deelnemers op een educatieve wijze kennis te laten maken met de natuur in de lucht en op de grond.

9. Districtsactiviteiten.

Districtsledenvergaderingen vonden twee keer plaats:

- op 11 mei te Roermond (33 personen aanwezig, zijnde afgevaardigden van 17 afdelingen, Algemeen Bestuur, Werkgroep Communicatie, Werkgroep DKV, Beroepsorganisatie).
- op 18 november bij IVN afdeling Munstergeleen (aanwezig 38 personen, zijnde afgevaardigden van 18 afdelingen, Algemeen Bestuur, Werkgroep DKV, Beroepsorganisatie).

Binnen en naast de reguliere DB- (6x) en AB-vergaderingen (4x) waren wij actief betrokken bij: Planning van toekomstig beleid.

- Overleg met de Provincie Limburg.

- Vergaderingen van de Landelijke Raad van het IVN (regiovertegenwoordigers).
- Het proces van visievorming ten aanzien van toekomstige mogelijkheden en verantwoordelijkheden van en voor het IVN District Limburg.
- Overleg met de beroepsorganisatie en de gezamenlijke Raden van Advies van IVN Zuid Nederland.

Overleg gericht op samenwerking.

- De organisatie van regiovergaderingen (2 tot 4x per jaar in 5 regio's).
- Het bijwonen van 2 vergaderingen van de Natuur en Milieufederatie Limburg (NMFL) in 3 regio's.
- Overleg met bestuur en redactie van het tijdschrift De Natuurgids.
- Bijeenkomsten met het VVV en IKL.

Inhoudelijke realisatie van cursussen en studiedagen

- Vergaderingen van de werkgroep DKV
- Het bijwonen van 2 landelijke Cursuscoachdagen georganiseerd door het IVN Cursushuis.
- Het bijwonen van 4 landelijke Stuurgroep vergaderingen van het Cursushuis door een van onze cursuscoaches.

Jubilea, representatie en contacten

- 23 augustus: 50-jarig jubileum IVN Land van Swentibold

10. Financieel verslag.

Wij danken de Provincie Limburg voor haar steun bij het realiseren van onze activiteiten.

Voor 2017 kan worden vastgesteld dat op diverse posten sprake geweest is van onderbesteding. Vooral bij de Natuur- en Landschapsgidsenopleidingen waren er voldoende andere middelen beschikbaar (onderuitputting van € 600).

De geplande cursus didactiek is uitgesteld tot in 2018. Het was duidelijk dat de middelen alleen toereikend waren voor de uitvoering op een locatie, dus was een centrale opzet noodzakelijk. Na de infoavond in het GroenHuis te Roermond hebben een aantal potentieel geïnteresseerden hun aanmelding ingetrokken. De data, de reistijden en de relatieve zwaarte (opdrachten) van de cursus werden als reden aangegeven. Voor de cursus heeft de Van Dijk-Nijkampstichting een bedrag van € 1.384 overgemaakt, dat waarschijnlijk moet worden terugbetaald. Op de begroting die naar de Provincie Limburg gestuurd is, is in verband hiermee € 1.000 minder uitgegeven.

De werkzaamheden van de communicatiewerkgroep liepen vertraging op, onder andere bij het uitgeven van de districtsfolder. Dit leidde tot een onderbesteding van ongeveer € 400. Samen met andere kleinere posten leidt dit tot een overschot op de rekening van € 3.719.

Ten laste van dit overschot hebben we een voorziening getroffen voor het terugboeken van de subsidie van de Van Dijk-Nijkampstichting.

De communicatiewerkgroep heeft een werkplan voor 2018 gemaakt dat een zware claim zal leggen op de middelen. Vandaar dat we daarvoor een voorziening getroffen hebben ten laste van de rekening 2017 van € 2.000. Nadat de voorzieningen in de rekening verwerkt zijn, blijft er een positief saldo van € 331 staan.

De kaspositie van het District bedraagt per 31-12-2017 € 21.845

De kascontrolecommissie (de heer L. Gemeni en de heer G. van Schijndel) keurde de Jaarrekening 2017 goed op 26-02-2018. De Jaarrekening 2017 evenals het verslag van de kascontrolecommissie zal op 17 mei 2018 aan de Districtsleden Vergadering (DLV) ter goedkeuring worden voorgelegd.

Arie Boersma
Voorzitter IVN District Limburg

Marianne Bonten-Habets
Secretaris IVN District Limburg

